

De laatste Duinheren en het kapelletje van O.L.Vr. van ter Doest in LISSEWEGE

Antoon Lowijck

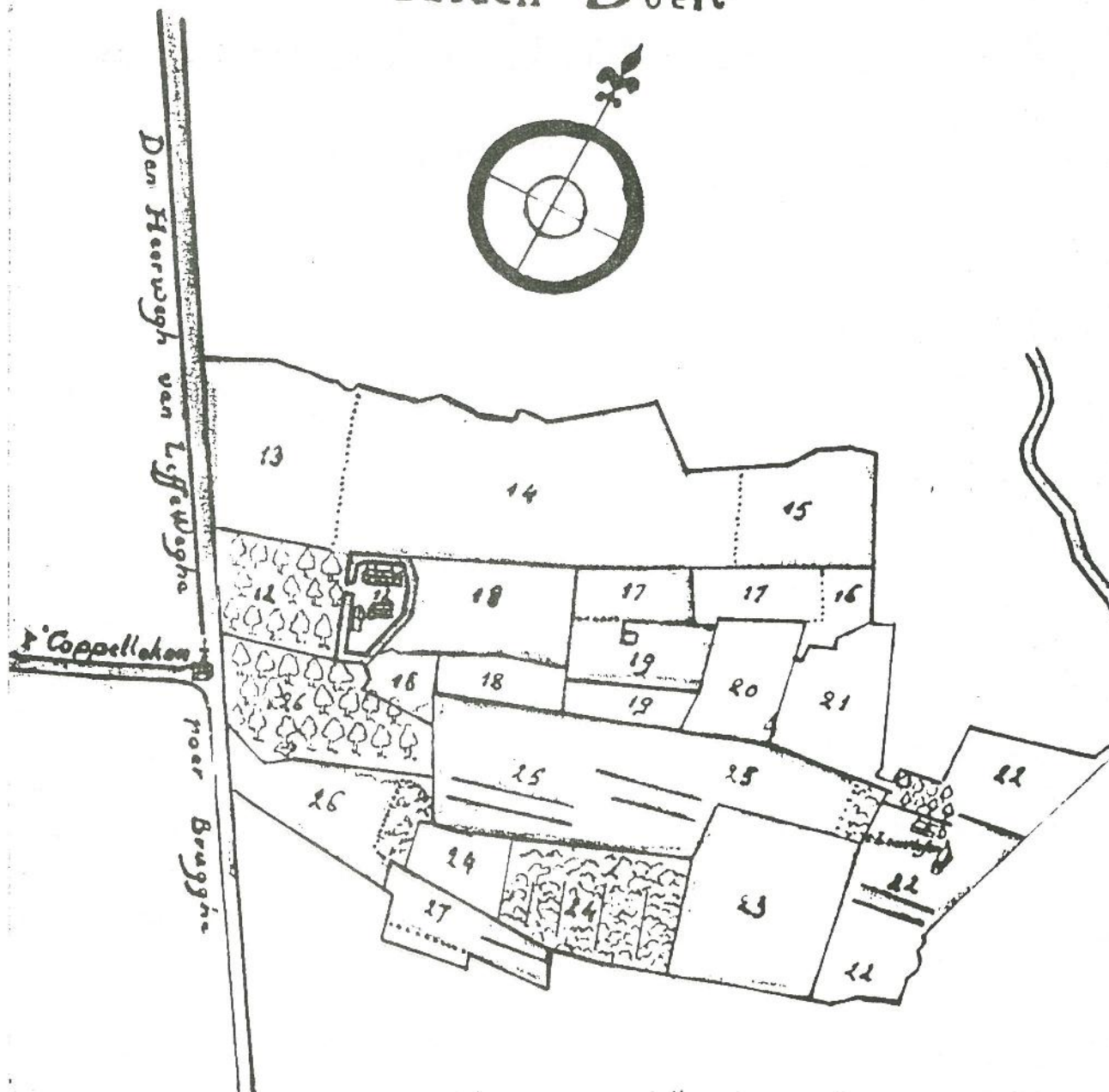
Driehonderd jaar geleden, op 13 september 1687, kwam Martinus à Colle, abt van Ter Duinen in Brugge, ter gelegenheid van de intronisering van het beelje van O.-L.-Vrouw van Doest, de H.Mis celebreren in de huiskapel van Ter Doest, in tegenwoordigheid van monniken van Ter Duinen. Na de H. Mis trok hij de pontifikale gewaden aan en voor het beeldje dat op het altaar was geplaatst, begon hij de litanie van O.-L.-Vrouw te zingen. Na de aanroeping Sancta Maria nam de prior het beeldje op en dan trok men zingend naar de kapel waar zich een groep bedevaarders verzameld had. Het beeldje werd op het altaar geplaatst (1).

Ter gelegenheid van het driehonderjarige jubileum willen wij handelen over de kapel die na de Franse Omwenteling door de laatste monniken van Ter Duinen hersteld werd. Wij gebruikten een kopie van het rekeningenboek door Nikolaas de Roovere, laatste duinheer (2), opgemaakt van 1817 tot 1831.

(1) L. DENDOOVEN, De ommeegang van Lissewege, Lissewege, 1958, p. 17

(2) Voor deze en de volgende herstellingen zie bijlage met uittreksels uit het rekeningenboek van Nikolaas De Roovere

De Hofstede ghenaemt
Kleen Doest

Afb. I: Het kappelleken van Doest in 1720 getekend door Frans Verplancke

Hij begint in 1818 met de herstelling van het dak door J. Lezaire, blikslager. Die herstelt de goten en plaatst een "blikken kapelleken" bovenaan. Nikolaas bestelde reeds lang was om kaarsen te kunen branden bij de bedevaart in september. Frans Cools levert twee kisten en ook hout. Marlier doet een levering van steen. Daarna legt Frans Lefebvre een nieuwe vloer. Op 31 november 1818 betaalt pater Nikolaas aan Anthone Loys zijn "dagure schalien en loot". Carel van de Putte levert glazen ruitjes op 21 december 1818, maar de uitbetaling wordt overgebracht naar het boekjaar 1819. Carel had bij Armand Vermeulen ijzer besteld en de "seese" (sjees) voor het vervoer betaald. Hij moet het oude ijzer dat hij verkocht had, aftrekken en levert een rekening in van 18-II-0 pond.

In 1821 "repareert" schilder Rooman het schilderij en verguldt het altaar van de kapel van Doest. In hetzelfde jaar beitelt Frans Lefebure letters in een steen in het kapelletje. Twee jaar later in 1824, schildert de bekende kunstenaar J.C. Verbrugge op het kapelletje voor de som van 4.-II-4 pond. Het heiligdom was volledig hersteld.

Bijlage:

Hier volgen de uittreksels uit de rekeningen:

- september 1818

betaelt aan J. Lezaire blikslaeger over vermacken gotten met een blickken capelleken voor OLV van Doest bij requit II-6-4 (Rekeningenboek) = R, p. 5

- 18 september 1818

Betaelt aen Frans Cools syne specificatie maeken twee kisten leverynge van hout en dagure aen de capelle van Doest met leverijnghe maerbel steenen en reparatie aen het huys van den heer Prior by specificatie en acquit 16-18-1

R, p. 6

- 15 september 1818

Betaelt over wasch voor de capelle van O.L.V. van Doest
R, p. 6 0-5-0

- 10 oktober 1818

Betaelt aan Marlier over leverijngge van steen voor Doest en
capelle by specificatie en acquit 4-2-8

R, p. 6

- 21 oktober 1818

Betaelt aen Frans Lefebure over leverijngge van veertien duyn-
mes en dagure leggen vloer in de capelle Doest en maecken
twee sarcken voor dheeren Benedictus en heer Lucas te saemen
met specificaties en acquit naer aftreck mondkosten bedra-
gende negen schellijngen 18-II-0

R, p. 6

- 31 november 1818

Betaelt aen Anthone Loys over daguren leverijngge schalien
lood bij specificatie voor de capelle van Doest by acquit

R, p. 7 14-4-II

- 21 december 1813

Aen carel van de Pitte over glas in de capelle van O.L.Vrouw
van Doest by specificatie en acquit nota dese betael is in
betaelijngge gebracht rek(ening) 1819 4-II-8

R, p. 7

- 21 december 1818

Laeten valideren aen den selven (= van de Pitte) soo vele hy
betaelt hadde aen Armand Vermeulen over leverijngge van ijzer
voor capelle en seese naer aftreck van oud ijzer bij speci-
ficatie en acquit 18-II-0

R, p. 8

- 22 juli 1821

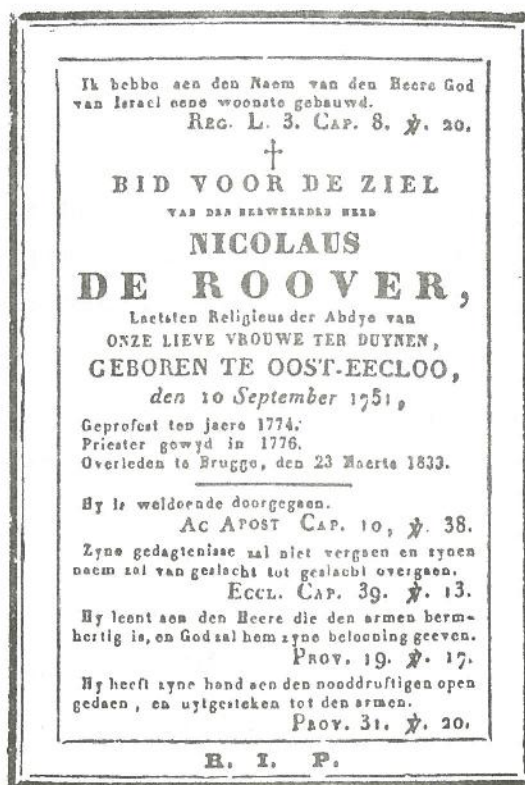
Betaelt aen Rooman schilder over repareeren schilderij en
schilderen en vergulden den outhaer in de capelle van
Doest bij acquit R. blz. 16 II-18-10

- II november 1821

Betaelt aen Frans Lefebure over cappen letters in de ca-
pelle van Doest en stellen en maeken saerck St.Cruys met
alle de leverijnge noodig by specificatie en acquit, 2-II-6
R. blz. 17

- 29 1824

Betaelt aen J.C. Verburgge over schilderen het antipendium
voor de capelle van Doest bij acquit 4-II-4
R. blz. 26

Afb. 2: Het rouwprentje van de schrijver Nicolaas
De Roover, laatste religieus van de abdij Ter
Duinen